

OPLEIDINGSBEOORDELING

Bachelor in de verpleegkunde

Katholieke Hogeschool VIVES

Brussel - december 2022

OPLEIDINGSBEOORDELING BACHELOR IN DE VERPLEEGKUNDE VAN VIVES

VLUHR KWALITEITSZORG

Ravensteingalerij 27

1000 Brussel

Dit rapport is beschikbaar op <https://www.kwaliteitszorg.vluhr.be/beoordelingsrapporten>

Wettelijk depot nummer: D/2022/12.784/7

Inhoud

VOORWOORD.....	4
OPLEIDINGSBEOORDELING	5
Inleiding.....	5
Samenstelling panel	5
Beoordeling	6
Beslisregels.....	6
Vorbereiding.....	6
Locatiebezoek.....	7
RAPPORT.....	7
Situering	7
Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau	8
Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsleeromgeving	9
Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerde eindniveau	14
Eindoordeel	15
Overzicht goede praktijken	17
Overzicht aanbevelingen.....	18
BIJLAGEN	19
Bijlage 1 Aanvraag opleidingsbeoordeling: basisgegevens over de opleiding.....	19
Bijlage 2: Beknopte biografie van de panelleden.....	21
Bijlage 3: Bezoekschema	22
Bijlage 4: Bestudeerde documenten	23
Bijlage 5: Samenvatting.....	24

VOORWOORD

Dit rapport is de weerslag van de opleidingsbeoordeling van de professionele Bachelor in de verpleegkunde van VIVES. Deze opleidingsbeoordeling werd van januari 2020 tot mei 2022 uitgevoerd door een onafhankelijk panel van deskundigen.

Dit rapport is vooreerst bedoeld voor alle stakeholders van de opleiding en geeft een momentopname van de onderwijskwaliteit van de opleiding. Als voorzitter van het Bestuurscomité Kwaliteitszorg van VLUHR hoop ik dat de bevindingen, oordelen en aanbevelingen van het panel de opleiding een stimulans zijn in de verdere ontwikkeling van de kwaliteit van de opleiding. Daarnaast is dit verslag bedoeld om een breder publiek te informeren. Daarom wordt dit rapport gepubliceerd op de website van VLUHR KZ.

Ik wil alle leden van het panel uitdrukkelijk bedanken voor de tijd die ze hebben geïnvesteerd en de toewijding die ze getoond hebben bij het uitvoeren van deze opleidingsbeoordeling. Tegelijkertijd was deze opleidingsbeoordeling alleen mogelijk dankzij de inzet van alle betrokkenen bij het onderwijs van de Bachelor in de verpleegkunde van VIVES. Ik hoop dat dit rapport recht doet aan hun inspanningen.

Petter Aaslestad
Voorzitter Bestuurscomité Kwaliteitszorg van VLUHR

OPLEIDINGSBEOORDELING

Inleiding

Dit rapport bevat de bevindingen, oordelen en aanbevelingen betreffende de onderwijskwaliteit van de professionele Bachelor in de verpleegkunde en haar varianten van Katholieke Hogeschool VIVES Noord en Katholieke Hogeschool VIVES Zuid. In dit rapport worden beiden benoemd als VIVES. De administratieve gegevens van de betrokken instelling en de opleiding zijn opgenomen in bijlage 1.

Naar aanleiding van de Europese richtlijn 2005/36/EG - 2013/55/EU over de gereguleerde beroepen werd in september 2015 door de Vlaamse regering immers beslist om de bacheloropleiding verpleegkunde van alle Vlaamse hogescholen om te vormen van een driejarige opleiding van 180 studiepunten tot een generieke vierjarige opleiding van 240 studiepunten. In de hervormde verpleegkundeopleiding moeten de studenten, conform de Europese richtlijn, acht competenties verwerven en minimum 2.300 uur klinisch onderwijs volgen in zeven zorgdomeinen. In functie van deze studieduurvelenging werd in juli 2017 ook een nieuw leerresultatenkader gevalideerd en werden er gemeenschappelijke afspraken gemaakt tussen de Vlaamse bacheloropleidingen verpleegkunde. Dit afsprakenkader omvat onder andere de uitgangspunten voor de opbouw van het curriculum, de inrichting van het klinisch onderwijs (met inbegrip van twee contractstages van 400 uur in de afsluitende fase), de verkorte trajecten en de navormingen. In het academiejaar 2016-2017 zijn alle bacheloropleidingen verpleegkunde gestart met de implementatie van het nieuwe curriculum.

Deze opleidingsbeoordeling is uitgevoerd in overeenstemming met de Handleiding opleidingsbeoordeling Verpleegkunde van VLUHR KZ.¹ Patrick Van den Bosch, teamhoofd VLUHR KZ, fungeerde als projectbegeleider van deze opleidingsbeoordeling.

Het rapport van deze opleidingsbeoordeling werd gepubliceerd op 18 mei 2022. In de oorspronkelijke publicatie werd in één zin vermeld dat het diploma van gegradueerde in de verpleegkunde heden beantwoordt aan de Europese richtlijnen. In samenspraak tussen het panel, de betrokken opleiding en het Bestuurscomité Kwaliteitszorg van VLUHR en NVAO werd deze bewering geschrapt. De aanname door de opleiding dat brugstudenten in hun vooropleiding theoretisch en klinisch onderwijs in de zeven domeinen reeds gerealiseerd hebben op niveau 5, conform de Europese richtlijnen, blijft overeind. Het aangepaste rapport werd op 20 december 2022 gepubliceerd.

Samenstelling panel

Het voorstel van panelsamenstelling werd op 23 oktober 2020 goedgekeurd door het Bestuurscomité Kwaliteitszorg van VLUHR. De samenstelling van het panel werd door het Bestuurscomité Kwaliteitszorg van VLUHR bekrachtigd op 2 juni 2021. Het panel kreeg een positief advies vanwege NVAO op 1 juni 2021

Het panel is als volgt samengesteld:

- **Bart Coigniez**, onafhankelijk consultant op het gebied van zorgmanagement bij BCare Management (voorzitter)
- **Tammy Schellens**, hoofddocent van de vakgroep onderwijskunde van de Universiteit Gent
- **Mieke Deschodt**, Postdoc onderzoeker, Gerontologie en Geriatrie, Departement Maatschappelijke Gezondheidszorg en Eerstelijnszorg, KU Leuven; stafmedewerker Competentiecentrum Verpleegkunde, UZ Leuven; Assistant professor, Vakgroep Gezondheidszorg en Ethiek, UHasselt
- **Bert Boonen**, student Bachelor in de Verpleegkunde, UCLL

Een beknopte biografie van de panelleden is opgenomen in bijlage 2.

---

¹ <https://www.kwaliteitszorg.vluhr.be/files/Handleiding-opleidingsbeoordeling-Verpleegkunde.pdf>

Beoordeling

Conform de Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area en de (decretale) bepalingen werd de beoordeling van deze opleiding uitgevoerd aan de hand van drie generieke kwaliteitswaarborgen en de daarbij horende, onderstaande, standaarden:

Standaard 1: het beoogd eindniveau van de opleiding wordt bepaald aan de hand van de wijze waarop de niveaudecriptoren vertaald zijn in opleidingsspecifieke leerresultaten die voldoen aan de internationale eisen met betrekking tot de inhoud, het niveau en de oriëntatie.

Standaard 2: de onderwijsleeromgeving maakt het voor de studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Standaard 3: de opleiding beschikt over een adequaat systeem van beoordeling, toetsing en examinering en toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Beslisregels

Bij de beoordeling van de standaarden worden onderstaande definities gehanteerd.

Basiskwaliteit betekent dat de generieke kwaliteitswaarborg aanwezig is en de opleiding - of een opleidingsvariant - voldoet aan de kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs mag worden verwacht van een bachelor- of masteropleiding in het hoger onderwijs.

Voldoende: de opleiding voldoet voor deze standaard aan de basiskwaliteit want zij vertoont een acceptabel niveau over de hele breedte van de onderliggende criteria.

Onvoldoende: de generieke kwaliteitswaarborg is onvoldoende aanwezig.

Voor het eindoordeel gelden onderstaande regels:

Voldoende: het eindoordeel over een opleiding is 'voldoende' indien alle standaarden als 'voldoende' worden beoordeeld.

Voldoende met beperkte geldigheidsduur: het eindoordeel over een opleiding - of een opleidingsvariant - is 'voldoende met beperkte geldigheidsduur' indien bij een eerste opleidingsbeoordeling één of twee standaarden als 'onvoldoende' worden beoordeeld.

Onvoldoende: het eindoordeel over een opleiding - of een opleidingsvariant - is 'onvoldoende' indien alle standaarden als 'onvoldoende' worden beoordeeld. Het eindoordeel over een opleiding - of een opleidingsvariant - is 'onvoldoende' indien na de nieuwe opleidingsbeoordeling één of meerdere standaarden nog steeds als 'onvoldoende' zijn beoordeeld.

Voorbereiding

Ter voorbereiding van de opleidingsbeoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatierapport opgesteld in overeenstemming met de door VLUHR KZ beschikbaar gestelde Handleiding opleidingsbeoordeling Verpleegkunde. Het panel ontving het zelfevaluatierapport ruim op voorhand en bestudeerde dit document en de bijlagen grondig. Ook bestudeerde het panel een ruime selectie van bachelorproeven en raadpleegde het de elektronische leeromgeving van de opleiding.

Op 9 november 2021 namen de panelleden deel aan een training georganiseerd door VLUHR KZ. Tijdens deze sessie werden de panelleden geïnformeerd over het beoordelingsproces en werd er speciale aandacht besteed aan kwaliteitszorg in Vlaanderen en Europa, de standaarden ter beoordeling van de opleiding en de rol van het panel. Ook werd overeenstemming bereikt over een schema voor het bezoek ter plaatse, dat als bijlage 3 is

bijgevoegd. Ten slotte werd ter voorbereiding van het locatiebezoek, het zelfevaluatie-rapport uitvoerig besproken.

Voorafgaand aan het bezoek ter plaatse werden door de opleiding aanvullende documenten aangereikt waaronder een selectie van leermaterialen, notulen van vergaderingen, alsook voorbeelden van stageverslagen en evaluatieopgaven.

Locatiebezoek

Tijdens het locatiebezoek dat plaats had op 30 november en 1 december 2021 heeft het panel gesprekken gevoerd met alle betrokkenen van de opleiding; waaronder opleidingsverantwoordelijken, studenten, onderwijzend en ondersteunend personeel, alumni en werkveldvertegenwoordigers. Deze gesprekken verschaften het panel, naast de bestudeerde documenten (zie bijlage 4 voor een overzicht), bijkomende en relevante inzichten over de onderwijskwaliteit van de Bachelor in de verpleegkunde van VIVES. Om alle belanghebbenden de gelegenheid te geven vertrouwelijk met het panel te praten, was er een open spreekuur. Het panel bezocht tevens de faciliteiten. Het panel besprak de voorlopige bevindingen, oordelen en aanbevelingen met de opleidingsverantwoordelijken in een co-creatieve sessie. Tot slot deelde het panel de belangrijkste conclusies met de opleiding in een mondeling rapportage.

RAPPORT

In het onderstaande rapport geeft het panel de bevindingen, oordelen en aanbevelingen ten aanzien van de kwaliteit van de Bachelor in de verpleegkunde van VIVES als geheel en al haar varianten. De opleiding is in de gelegenheid gesteld om op het concept van dit rapport te reageren voordat het gefinaliseerd werd. Een samenvatting van dit rapport is opgenomen als bijlage 5.

Situering

VIVES organiseert de opleiding Bachelor in de verpleegkunde in Brugge, Kortrijk en Roeselare. De opleiding biedt op elke campus meerdere trajecten aan.

- Studenten zonder vooropleiding tot verpleegkundige of vroedvrouw volgen het volledige traject van 240 studiepunten: 'modeltraject 240'.
- Studenten die reeds een graduaatsdiploma verpleegkunde op zak hebben, volgen een verkort traject van 150 studiepunten: 'brugtraject 150'.
- Studenten die reeds het diploma bachelor in de vroedkunde op zak hebben, volgen een verkort traject van 120 studiepunten: 'verpleegkunde na vroedkunde 120'.

Studenten kunnen op elke campus het modeltraject 240 volgen via het regulier onderwijs. Campus Kortrijk biedt het modeltraject ook aan in afstandsonderwijs. Het brugtraject 150 en het traject verpleegkunde na vroedkunde 120 worden op campus Brugge en Roeselare via regulier onderwijs aangeboden. Het traject verpleegkunde na vroedkunde wordt op campus Kortrijk via regulier onderwijs en afstandsonderwijs aangeboden. Campus Kortrijk biedt het brugtraject 150 aan via afstandsonderwijs.

Studenten met het decretaal bepaald statuut van werkstudent kunnen het modeltraject 240 volgen via afstandsonderwijs op campus Kortrijk. Als ze in het bezit zijn van een graduaatsdiploma verpleegkunde, kunnen ze het brugtraject 150 volgen via regulier onderwijs (campus Brugge via avondonderwijs en campus Roeselare via dagonderwijs) of in afstandsonderwijs (campus Kortrijk).

De inhoud en de structuur van het opleidingsprogramma zijn voor elk traject uniform, ongeacht op welke campus dit traject aangeboden wordt. De inhoud en de structuur van het modeltraject via afstandsonderwijs, het brugtraject 150 en het traject verpleegkunde na vroedkunde 120 zijn geënt op het modeltraject 240, maar aangepast aan de noden van de specifieke doelgroep.

Hieronder staat een overzicht van het aantal instromende studenten per campus, geordend per traject.

	2016	2017	2018	2019	2020
campus Brugge	126	117	110	107	91
		12	21	18	19
				7	6
					traject verpleegkunde na vroedkunde 120
Totaal	126	129	131	132	116
campus Kortrijk	138	119	130	154	123
	29	22	24	36	31
		89	75	90	109
				9	2
					traject verpleegkunde na vroedkunde 120
Totaal	167	230	229	289	265
campus Roeselare	71	39	50	43	31
		48	55	47	48
				1	1
					traject verpleegkunde na vroedkunde 120
Totaal	71	87	105	91	80

Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau

HET PANEL BEOORDEELT HET BEOOGD EINDNIVEAU VAN HET REGULIERE TRAJECT VAN DE BACHELOR IN DE VERPLEEGKUNDE LOCATIE BRUGGE ALS VOLDOENDE. HET PANEL BEOORDEELT HET BEOOGD EINDNIVEAU VAN HET REGULIERE TRAJECT VAN DE BACHELOR IN DE VERPLEEGKUNDE LOCATIE KORTRIJK ALS VOLDOENDE. HET PANEL BEOORDEELT HET BEOOGD EINDNIVEAU VAN HET REGULIERE TRAJECT VAN DE BACHELOR IN DE VERPLEEGKUNDE LOCATIE ROESELARE ALS VOLDOENDE. HET PANEL BEOORDEELT HET BEOOGD EINDNIVEAU VAN HET WERKSTUDENTENTRAJECT VAN DE BACHELOR IN DE VERPLEEGKUNDE LOCATIE BRUGGE ALS VOLDOENDE. HET PANEL BEOORDEELT HET BEOOGD EINDNIVEAU VAN HET WERKSTUDENTENTRAJECT VAN DE BACHELOR IN DE VERPLEEGKUNDE LOCATIE KORTRIJK ALS VOLDOENDE. HET PANEL BEOORDEELT HET BEOOGD EINDNIVEAU VAN HET WERKSTUDENTENTRAJECT VAN DE BACHELOR IN DE VERPLEEGKUNDE LOCATIE ROESELARE ALS VOLDOENDE.

In 2014 startte de opleiding op haar drie campussen met de uitwerking van een **gemeenschappelijke visie** op verpleegkunde en de verpleegkundige die ze wil vormen. Deze visie is volgens het panel duidelijk geformuleerd en is gekend door docenten, studenten en alumni. De kernwaarden zoals participatie, mensgerichtheid en basishouding werden meermaals spontaan geciteerd in de gesprekken met het panel. De gesprekspartners gaven met voorbeelden aan hoe de opleidingsvisie door hen wordt beleefd. Het panel vindt het lovenswaardig dat een opleiding erin slaagt deze basisprincipes en kernwaarden op dergelijke manier te laten doordringen bij de studenten, docenten en alumni.

De opleiding beschouwt de in 2017 Vlaanderen-breed herziene domeinspecifieke leerresultaten als haar opleidingsspecifieke leerresultaten. De beoogde opleidingsspecifieke leerresultaten passen aldus binnen het Vlaams kwalificatieraamwerk. De opleiding vertaalde elk leerresultaat echter ook in gedragsindicatoren. Elke gedragsindicator werd vervolgens geformuleerd op drie beheersingsniveaus: elementair, doorgroei en integratie. Deze beheersingsniveaus vormen samen de leerlijn voor het bereiken van het leerresultaat. Het derde niveau dient zich voor elk opleidingsonderdeel te bevinden op niveau 6 van de Vlaamse Kwalificatiestructuur. Het panel meent dat de gedragsindicatoren duidelijk geënt zijn op de opleidingsspecifieke leerresultaten waarbij ook strikt rekening wordt gehouden met de competenties uit de Europese richtlijn (2013/55/EU). Deze gedragsindicatoren zijn helder geformuleerd. Studenten benoemen deze indicatoren als een meerwaarde in hun onderwijsproces.

Hoewel de opleiding de Bachelor in de verpleegkunde organiseert op 3 campussen en in 6 verschillende trajecten, kent de opleiding een **intensieve campusoverschrijdende werking** met één gedeelde visie en gemeenschappelijke opleidingsspecifieke leerresultaten. Ook in het afstandsonderwijs, net als in de andere

trajecten, hanteert de opleiding dezelfde leerresultaten en gedragsindicatoren zodat het beoogde eindniveau voor de hele opleiding dezelfde is.

De opleiding geeft aan dat ze op een punt gekomen is waarbij ze haar **indicatoren verder wil verfijnen**. Het panel meent dat dit een positief initiatief is dat de zelfkritische ingesteldheid van de opleiding onderschrijft. Het panel adviseert om verder te verduidelijken wat zij bijvoorbeeld exact begrijpt onder ‘complexe zorgsituaties’. Deze conceptualisering helpt immers om een uniforme interpretatie te maken voor alle betrokkenen bij de opleiding. Het panel adviseert tevens om deze actualisatie en verfijning van gedragsindicatoren te stoeien op internationale lectuur. Deze kan dan verder afgetoetst worden met alumni en het werkveld. Ook de universiteiten en organisatoren van de graduaatsopleidingen kunnen betrokken worden in functie van de scherpere afbakening van de verpleegkundige op niveau 6 van de Vlaamse kwalificatiestructuur. De opleiding verzamelde in functie van de herziening van de indicatoren al input bij de docenten.

Tegelijkertijd met de herziening van de indicatoren wenst de opleiding een beslissing te nemen over het al dan niet implementeren van de **CanMEDs-rollen**. Het CanMEDs-model (Canadian Medical Education Directives for Specialists) is initieel ontwikkeld om het beroep van arts te omschrijven, maar wordt zowel nationaal als internationaal ook reeds gebruikt voor de omschrijving van alle zorgberoepen, dus ook voor verpleegkunde. Het panel meent dat de CANMEDS-rollen als leidraad kunnen gebruikt worden bij het herformuleren van de gedragsindicatoren. Ook het feit dat CANMEDS recent is gebruikt voor het competentiekader van verpleegkundig specialisten naar aanleiding van het wettelijk kader in 2019, pleit voor een gebruik van CANMEDS. Op die manier is voor doorstromers duidelijk hoe en in welke mate de Bachelor in de verpleegkunde voorbereidt op de masteropleiding.

De opleiding heeft een **opleidingsadviesraad**. Dit overlegorgaan komt twee keer per academiejaar samen. In dit overlegorgaan zetelen regionale werkveldpartners uit diverse domeinen en settings, de drie campus gebonden opleidingshoofden, de studiegebieddirecteur en een beleidsmedewerker. Het overlegorgaan biedt inspraak aan het werkveld, vormt een klankbord en toetssteen voor de interne kwaliteitszorg van de opleiding en ondersteunt de aansluiting bij de verpleegkundige praktijk, getuigden leden van deze raad in gesprek met het panel. Het betrokken werkveld is goed bekend met de opleidingsvisie.

Concluderend meent het panel dat de opleidingsspecifieke leerresultaten gepast geformuleerd zijn, in overeenstemming met het Vlaamse kwalificatieraamwerk, de actuele eisen vanuit het beroepenveld en het internationale vakgebied. De opleidingsspecifieke leerresultaten zijn vertaald in heldere gedragsindicatoren. De opleiding wil deze verder verfijnen. Dit kan best gebeuren in nauw overleg met stakeholders. De CANMEDS-rollen kunnen als leidraad gebruikt worden bij het herformuleren van de gedragsindicatoren. De opleiding betreft het werkveld en andere stakeholders structureel. Allen zijn goed bekend met de opleidingsvisie. Het panel besluit dat de kwaliteit wel wordt geborgd en kent de score voldoende toe aan generieke kwaliteitswaarborg 1 ‘Beoogd eindniveau’.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsleeromgeving

HET PANEL BEOORDELT DE ONDERWIJSLEEROMGEVING VAN HET REGULIERE TRAJECT VAN DE BACHELOR IN DE VERPLEEGKUNDE LOCATIE BRUGGE ALS VOLDOENDE. HET PANEL BEOORDELT DE ONDERWIJSLEEROMGEVING VAN HET REGULIERE TRAJECT VAN DE BACHELOR IN DE VERPLEEGKUNDE LOCATIE KORTRIJK ALS VOLDOENDE. HET PANEL BEOORDELT DE ONDERWIJSLEEROMGEVING VAN HET REGULIERE TRAJECT VAN DE BACHELOR IN DE VERPLEEGKUNDE LOCATIE ROESELARE ALS VOLDOENDE. HET PANEL BEOORDELT DE ONDERWIJSLEEROMGEVING VAN HET WERKSTUDENTENTRAJECT VAN DE BACHELOR IN DE VERPLEEGKUNDE LOCATIE BRUGGE ALS VOLDOENDE. HET PANEL BEOORDELT DE ONDERWIJSLEEROMGEVING VAN HET WERKSTUDENTENTRAJECT VAN DE BACHELOR IN DE VERPLEEGKUNDE LOCATIE KORTRIJK ALS VOLDOENDE. HET PANEL BEOORDELT DE ONDERWIJSLEEROMGEVING VAN HET WERKSTUDENTENTRAJECT VAN DE BACHELOR IN DE VERPLEEGKUNDE LOCATIE ROESELARE ALS VOLDOENDE.

Het programma van het ‘**modeltraject 240 regulier onderwijs**’ bestaat uit 240 studiepunten verdeeld over vier opleidingsfasen. Het programma bestaat uit een gemeenschappelijk deel, aangevuld met één verbredend keuze-opleidingsonderdeel en drie verdiepende keuze-opleidingsonderdelen. Het klinisch onderwijs omvat 88 studiepunten en de bachelorproef 10 studiepunten. De opleiding kiest ervoor om de volgtijdelijkheid enkel toe te passen op het opleidingsonderdeel ‘beroepspraktijk’. Het programma van de eerste opleidingsfase stelt de studenten in staat om, mits het verwerven van de eerste 60 studiepunten, zich te registreren als zorgkundige. Vanaf de derde opleidingsfase krijgen de studenten de mogelijkheid om binnen het curriculum eigen keuzes te maken met betrekking tot opleidingsonderdelen. De opleiding organiseert op elke campus de keuze-opleidingsonderdelen in ‘keuzevakweken’. De opleidingshoofden verpleegkunde stemmen hiervoor hun jaarkalenders op elkaar af. Via **afstandsonderwijs** kunnen studenten het modeltraject in vijf in plaats van vier jaar volgen. Het programma van de opleiding is identiek aan het modeltraject 240 in het regulier onderwijs.

Het opleidingsprogramma voor **brugstudenten** omvat 150 studiepunten. Het zelfevaluatie-rapport geeft aan dat het programma werd afgestemd op het profiel van de gegradueerd verpleegkundige. Het programma bestaat uit een gemeenschappelijk deel, aangevuld met één verbredend en één verdiepend keuzeopleidingsonderdeel. Vanaf academiejaar 2022-2023 kunnen deze studenten twee verdiepende keuzeopleidingsonderdelen volgen. Het klinisch onderwijs omvat 42 studiepunten en krijgt vorm via werkveldopdrachten die de leerresultaten op niveau 6 moeten borgen. Het programma bouwt voort op de aanname dat deze studenten in hun vooropleiding theoretisch en klinisch onderwijs in de zeven domeinen reeds gerealiseerd hebben op niveau 5, conform de Europese richtlijnen. De bachelorproef omvat 10 studiepunten.²

De opleiding biedt sinds het academiejaar 2019-2020 een programma **verpleegkunde na vroedkunde** aan voor vroedvrouwen die een aanvullend bachelordiploma verpleegkunde willen behalen. Het verkorte studietraject van 120 studiepunten ontwikkelt via het theoretisch en klinisch onderwijs verpleegkundige kennis, inzichten en vaardigheden in de zeven domeinen. Het programma houdt rekening met de reeds verworven theoretische inzichten. Het klinisch onderwijs omvat 42 studiepunten en vertaalt zich in zes stageperiodes van 180 uur in de nog ontbrekende domeinen.

De opleiding slaagt erin om - voor alle trajecten - de opleidingsspecifieke leerresultaten en gedragsindicatoren te vertalen naar een **programma** dat sequentieel opbouwt naar de te behalen kwalificatie 6 van de Vlaamse kwalificatiestructuur. Het panel vernam van de studenten, docenten en alumni dat zij het programma als een logisch opgebouwd geheel ervaren zonder storende overlap. Gedurende de eerste drie opleidingsfasen komen de facto de 7 CANMEDS-rollen volledig aan bod (al worden deze voorlopig niet geëxpliciteerd). Docenten geven evenwel aan dat door deze opbouw de eerste drie opleidingsfasen in het modeltraject 240 minder diepgaand kunnen zijn en de diepgang die nodig is om het beoogd eindniveau te behalen pas in de laatste opleidingsfase aan bod komt. Het panel meent dat dit een legitieme keuze is van de opleiding.

In haar opleidingsvisie geeft de opleiding aan ook te willen inzetten op ‘het integreren van **duurzaamheid in het handelen**’. Het panel meent op basis van de ingekeken materialen en de gesprekken met de studenten dat dit aspect explicieter in het programma (in alle trajecten en locaties) aan bod kan komen.

De vertaling van de gedragsindicatoren betreffende **evidence-based nursing**, is zichtbaar aanwezig in het curriculum. Wel merkt het panel op dat er op vlak van de specifieke opleidingsonderdelen in de leerlijn ‘onderzoek en kwaliteit’ geen continuïteit is over de verschillende opleidingsfasen heen. Hoewel docenten in hun gesprek met het panel illustreren dat er integratie is van wetenschappelijke vaardigheden in andere opleidingsonderdelen, blijkt dit in de praktijk eerder beperkt te zijn tot bijvoorbeeld het opzoeken van een artikel. Het panel meent dat de opleiding hierin verdere stappen kan zetten door bijvoorbeeld te evolueren naar het klassikaal kritisch bespreken van een onderzoeksartikel dat aan een bepaalde medische of verpleegkundige diagnose is gelinkt. Daarnaast kan ook nog verder ingezet worden op het aanbieden van bachelorproeven (zie

---

² In de oorspronkelijke publicatie werd vermeld dat het diploma van gegradueerde in de verpleegkunde heden beantwoordt aan de Europese richtlijnen. In samenspraak tussen het panel, de betrokken opleiding en het Bestuurscomité Kwaliteitszorg van VLUHR en NVAO werd deze bewering geschrapt. De aanname door de opleiding dat brugstudenten in hun vooropleiding theoretisch en klinisch onderwijs in de zeven domeinen reeds gerealiseerd hebben op niveau 5, conform de Europese richtlijnen, blijft overeind.

infra) die aansluiten bij het lopend onderzoek van het expertisecentrum zorginnovatie of van de labs. Dit kan voor studenten die plannen door te stromen naar een masteropleiding een meerwaarde bieden. Het werkveld bevestigt evenwel een grote tevredenheid over de finaliteiten van de bachelorproef, dewelke ze als relevant en bruikbaar beschouwen (zie GKW 3).

De opleiding werkt op elke campus en voor elk traject zoveel mogelijk met **semestergebonden** opleidingsonderdelen. Waar de opleiding toch kiest om te werken met jaargebonden opleidingsonderdelen wordt er een aparte motivering aan de Permanente Onderwijscommissie (POC) voorgelegd waarbij de voordelen voor studenten worden gemotiveerd en de organisatorische implicaties in kaart worden gebracht. De opbouw van het opleidingsprogramma borgt voor elk traject de zeven domeinen en de acht competenties volgens de Europese richtlijn 2005/36/EG en 2013/55/EU.

Klinisch redeneren staat centraal in de opleiding en werd zowel horizontaal als verticaal geïntegreerd doorheen de verschillende opleidingsfasen. De integratie van theorie en praktijk staan centraal in de opbouw van leerlijnen en opleidingsonderdelen. Alumni menen dat ze zich op vlak van dit klinisch redeneren onderscheiden van andere beginnende verpleegkundigen. Ook het werkveld waarmee het panel sprak beaamt dit. Studenten geven echter aan dat er te weinig tijd is om de technische vaardigheden te oefenen onder supervisie alvorens op stage te vertrekken. Hoewel er oefenlokalen zijn waar studenten vrij kunnen gaan oefenen (op campus Kortrijk onder begeleiding van een docent, op campus Brugge en Roeselare zonder begeleiding), lijken ze hun weg hier niet voldoende naartoe te vinden. Het feit dat hier geen ondersteuning is en op campus Roeselare en Kortrijk niet altijd alle materiaal aanwezig is om zelfstandig te oefenen, benoemen ze als barrières om hier gebruik van te maken. De opleiding geeft echter aan dat het oefenmateriaal voorhanden is. Enkel het duurdere oefenmateriaal moet door de student tijdig aangevraagd worden volgens een aan de studenten gecommuniceerde procedure.

De opleiding zet sterk in op **simulatieonderwijs**. Het panel meent dat simulatieonderwijs met hoogtechnologise poppen en simulanten heel geschikt is om in een veilige context te leren klinisch redeneren, communiceren, organiseren, coördineren, reflecteren en interprofessioneel samenwerken. Sinds de start van het nieuwe curriculum heeft elke campus een ingericht lokaal dat 'high fidelity simulatie' mogelijk maakt. De opleiding leidt via diverse onderwijsactiviteiten haar studenten interprofessioneel op vanuit het LiveLab-concept: in deze 'real-life setting' wordt een innovatieve leer- en werkomgeving gecreëerd waarin interdisciplinaire samenwerking centraal staat. In 2020 installeerde VIVES een zorgethisch lab. Het doel hiervan is om deze zorgethische reflectie te stimuleren zowel in het onderwijs als in het werkveld. Het Zorglab speelt in op het toenemende belang van interprofessioneel samenwerken bij het (zorg)technologisch ondersteunen van de woon- en leefomgeving. Expertise over zorgtechnologie en interprofessioneel samenwerken wordt er verdiept, verbreed en vertaald naar eindgebruikers, zorgverleners, bedrijven en het onderwijs. Naast de voorzieningen voor het simulatieonderwijs, kon het panel vaststellen dat op elk van de campussen adequate materiële voorzieningen aanwezig zijn om de opleiding in haar geheel adequaat te faciliteren. Het panel beschouwt de opleiding (inter)nationaal als een voortrekker op vlak van simulatieonderwijs. Er is uitgebreide expertise aanwezig voor het opstarten en duurzaam implementeren van dit type onderwijs. Studenten en alumni ervaren het simulatieonderwijs als bijzonder leerrijk, niet alleen inhoudelijk maar ook op vlak van 'employability skills' waarbij studenten zichzelf in vraag stellen, zelfvertrouwen opbouwen en samenwerking aangaan. Bij de studenten is er een duidelijke wens om het aandeel simulatieonderwijs te kunnen verhogen, wat voor deze vorm van intensief onderwijs, met een noodzaak aan hiertoe opgeleide docenten en geavanceerde infrastructuur, financieel niet evident is. Het panel meent dat de opleiding haar expertise op het vlak van simulatieonderwijs kan gebruiken als inspiratie voor andere opleidingen. Blijvend investeren in het opleiden van docenten, intelligent investeren in simulatiemateriaal met aandacht voor ontwikkeling van eigen technologie, zullen noodzakelijk zijn, wil de opleiding haar unieke marktpositie behouden.

Mede door haar werkvormen slaagt de opleiding erin om een krachtige leeromgeving voor haar studenten te scheppen. De werkvormen zijn telkens in lijn met de doelstellingen van het opleidingsonderdeel. **Activerende werkvormen** staan hierbij centraal. Deze vertrekken vaak vanuit authentieke contexten wat voor een professionele bacheloropleiding zeker een meerwaarde is. Het panel vindt het sterk dat de opleiding erin slaagt via labs en leergemeenschappen input te geven aan de studenten. Zo zijn studenten tevreden over de input die ze krijgen vanuit de leergemeenschap patiëntenparticipatie. Echter, zowel over het LiveLab en het opleidingsonderdeel 'Emerging Technologies' waren de studenten eerder kritisch in hun gesprek met het panel.

Ze haalden aan dat de tijdsinvestering in LiveLab niet in verhouding staat met de competenties die ze er verwerven. Docenten wijten dit voornamelijk aan de aanpassingen en beperkingen die de COVID-pandemie heeft veroorzaakt bij de implementatie van dit nieuwe opleidingsonderdeel. Docenten halen aan dat deze onderwijsvorm past binnen de onderwijsvisie maar vermoeden dat LiveLab in zijn volledige vorm en na afstuderen wel als waardevol gepercipieerd zal worden door de studenten. Het panel meent dat de opleiding de studententevredenheid in dit opleidingsonderdeel nauwgezet dient te monitoren. Het opleidingsonderdeel 'Emerging Technologies' is VIVES-breed geïmplementeerd in alle opleidingen. Via dit opleidingsonderdeel wil VIVES in elk van haar opleidingen de innovatieve technologische gerichtheid versterken. De verplichte implementatie vanaf 2021-2022 betekent wel dat de opleiding hiervoor drie studiepunten moest vrijmaken. Deze verplichting werd niet door alle docenten van de opleiding gedragen. Het panel beveelt aan om de invulling van dit opleidingsonderdeel in samenspraak met alle stakeholders bij te sturen.

Studenten zijn erg positief over het aangeboden **leermateriaal**, inclusief leerwijzers. Meerdere vakgroepen en docenten werken ondertussen campusoverschrijdend samen en stellen gemeenschappelijk cursusmateriaal op. Daarnaast publiceerden enkele docenten handboeken die op alle campussen en in elk traject gebruikt worden. De leergemeenschap patiëntenparticipatie ontwikkelde recent een label om leermateriaal dat door ervaringsdeskundigen gescreend werd te markeren. De opleiding zet immers sterk in op het betrekken van ervaringsdeskundigen en gastsprekers. Dit vormt een absolute meerwaarde in het aangeboden onderwijs. Het gebruik van dit 'zorgontvanger-proof'-label is een initiatief dat het panel als een goede praktijk beschouwt. De elektronische leeromgeving Toledo zou volgens de studenten gebaat zijn bij meer structuur. Het panel vernam van studenten dat ze vragen naar een meer uniforme manier van berichtgeving omtrent nieuwe materialen of taken. Daarnaast menen studenten dat ze voor sommige opleidingsonderdelen leermaterialen aankopen die niet of niet voldoende gebruikt worden. Het panel beveelt aan om te bewaken dat geen overbodige materialen worden aangekocht en zo mogelijk materiaal bij voorkeur online ter beschikking van studenten wordt gesteld. Het panel merkt op dat de opleiding over goed ontwikkeld cursusmateriaal beschikt om onderwijs van op afstand vlot te kunnen beheersen op eenzelfde manier als dagonderwijs.

Het panel meent dat de opleiding sterker kan inzetten op **blended learning**. De opleiding stelt blended learning nog te vaak gelijk aan onlineonderwijs, wat onder impuls van de COVID-pandemie een belangrijk aandeel is gaan vormen in het onderwijs. In het onlineonderwijs kunnen de lessen online en dus van thuis uit gevolgd worden en worden de opnames achteraf ter beschikking gesteld zodat de les herbekeken kan worden. Dit is echter nog geen blended learning, waar er een mix van werkvormen wordt gebruikt en waar online onderwijs, in een aangepaste werkvorm waarbij activerend leren gestimuleerd wordt, deel kan van uitmaken. Verder is er ook sprake van meerdere docenten op verschillende campussen die digitale tools gebruiken. De opleiding is nog zoekende naar een toekomstvisie omtrent de digitalisering, hybride onderwijs en blended learning in het algemeen. De opleiding heeft het tewerkstellingspercentage van de onderwijstechnoloog in de opleiding verhoogd. Het panel meent dat de opleiding hiermee een belangrijke stap kan zetten in de verdere integratie van blended learning.

De opleiding gaat ervanuit dat studenten die de **brugopleiding** volgen, in hun vooropleiding reeds de basishandelingen hebben geleerd. Het panel adviseert om een buffer in te bouwen door deze studenten een heropfrissingscursus, al dan niet optioneel, aan te bieden. Voor de studenten **afstandsonderwijs** is er voldoende en duidelijk leermateriaal beschikbaar om de beoogde leerresultaten te bereiken, zowel digitaal als analoog. Daar waar in het modeltraject 240 regulier onderwijs iedereen verplicht is de verschillende domeinen in de praktijk te doorlopen, wordt dit in het traject 150 vooral theoretisch benaderd. De opleiding verwacht dat studenten de praktische vaardigheden uit hun voortraject volledig onder de knie hebben om in de volledige gezondheidszorg ingezet te worden. Voor de werkstudenten die het modeltraject 240 of het brugtraject volgen via afstandsonderwijs wordt het beperkt aandeel contacturen op de campus (ongeveer 50 uur per semester) bewust ingezet. De focus ligt hierbij op begeleiding bij theoretische inhouden en praktische vaardigheden

Studenten en alumni zijn erg positief over de structuur, de inhoud en de begeleiding bij het afstandsonderwijs, maar halen in gesprek met het panel wel aan dat het afstandsonderwijs een zeer grote discipline vraagt. Dit blijkt ook uit de hoge drop-out cijfers binnen het afstandsonderwijs. Hoewel de studenten begeleiding krijgen van de opleiding, blijkt uit de gesprekken van het panel dat velen het afstandsonderwijs onderschatten. Voor het organiseren van een drop-out bevraging kijkt de opleiding naar initiatief dat VIVES over enkele jaren in haar kwaliteitscyclus plant. Het panel beveelt echter aan om sneller een beeld te krijgen van de noden op

opleidingsniveau om drop-out in dit traject te limiteren. De **studeerbaarheid** van de andere trajecten beoordelen studenten als haalbaar.

De opleiding schenkt veel aandacht aan haar **stages**. Het zelfevaluatie-rapport bevat een uitgebreide beschrijving van de stage in de verschillende campussen en trajecten. Het panel apprecieert dat de opleiding een heldere visie heeft ontwikkeld op stages. Om de visie op stage te realiseren, maakt de opleiding op elke campus gebruik van een aantal gemeenschappelijke afspraken en documenten waaronder een algemeen stagevademeccum, een checklist van verpleegkundige activiteiten, verstrekkingen en handelingen, de feedback-documenten, de evaluatiecriteria en scoreberekening. Daarnaast kopen studenten uit elk traject bij aanvang van de opleiding het handboek 'Stageboek verpleegkunde. Inspiratie voor studenten, werkveld en onderwijs.' (Holtzer, 2017) aan. Het boek is opgebouwd volgens de domeinspecifieke leerresultaten en biedt studenten kansen en ideeën aan om de (persoonlijke) stage-doelen in de beroepspraktijk te bereiken.

De stagebegeleiders volgen het proces van de studenten op stage nauw op. Het panel apprecieert dat bij aanvang van academiejaar 2020-2021 de opleidingshoofden, op basis van input vanuit elke campus, het aantal begeleidingsmomenten gelijk schakelden. Het concept van **stagebegeleiding** is uniform, maar elke campus heeft de vrijheid om eigen accenten te leggen. Het panel beveelt aan de inzet van dezelfde stagebegeleiding in het afstandsonderwijs als het modeltraject te onderzoeken.

Het panel stelt vast dat de opleiding nog zoekende is naar de wijze waarop ze **internationalisering** binnenbrengt in het curriculum van het brug- en afstandsonderwijs. De opleiding biedt verschillende internationaliseringsmogelijkheden aan met een zichtbare toename op alle campussen. De opleiding organiseert een internationale dag op elke campus in het tweede semester van de eerste opleidingsfase. De internationale week gaat op elke campus door in de tweede opleidingsfase. Studenten ontmoeten binnen de leerlijn beroepspraktijk zorgontvangers met een andere culturele achtergrond en ontwikkelen zo ook hun interculturele competenties. Studenten uit het modeltraject 240 krijgen op elke campus vanaf de tweede of derde opleidingsfase de mogelijkheid om in een internationale context stage te lopen of te studeren. Studenten van het brugtraject 150 kunnen dit vanaf het moment dat ze instromen. Studenten die het traject verpleegkunde na vroedkunde volgen, kunnen dit vanaf het opleidingsonderdeel 'beroepspraktijk 2'. Voor studenten die het modeltraject niet volgen, blijkt het in de praktijk geen evidentie om een lang- of kortlopende buitenlandse ervaring op te doen. De opleiding zou hiertoe verder kunnen inzetten op doelgericht communiceren naar deze studenten.

Het docentenkorps bestaat uit 143 **docenten** (79,61 VTE). Het panel hoopt dat er een evolutie komt naar een meer flexibele inzet van docenten over de verschillende campussen heen. Door het loslaten van de structuren uit het verleden, zou per campus een gelijke spreiding van student-staf-ratio kunnen gegarandeerd worden. Dit is nog niet het geval en leidt soms tot grotere werklast bij docenten. Hoewel de docenten aangeven zich voldoende ondersteund te voelen, is hier wel blijvende aandacht voor nodig. De opleiding streeft naar innovatie, maar in dergelijke periodes kan consolidatie minstens even belangrijk zijn om elk lid van het team aan boord te houden.

Het panel benoemt de inzet van gastsprekers en ervaringsdeskundigen in het docentenkorps en de inschakeling van vrijwillige ervaringsdeskundigen als een absolute meerwaarde en positieve benadering. Docenten appreciëren dat zij via tussentijdse informele en formele gesprekken met de campusgebonden opleidingshoofden hun noden voor professionalisering kunnen aangeven. Docenten benadrukken in gesprekken dat er veel uitwisseling is onder elkaar over gevolgde **professionaliseringsinitiatieven**. Het panel vernam dat de docenten deelnemen aan professionaliseringsactiviteiten vanuit VIVES die hun didactische en inhoudelijke competenties verder aanscherpen.

De drempel tussen studenten en docenten is laag. Studenten ervaren een open-deur-cultuur waarin ze snel terecht kunnen bij docenten om vragen te bespreken. Studenten vinden ook gemakkelijk hun weg naar studie- en trajectbegeleiders. Ze zijn op de hoogte van alle voorzieningen vanaf de eerste opleidingsfase. Studenten geven aan dat zij het gevoel hebben dat ze inspraak hebben - bijvoorbeeld in de examenplanning - en dat er naar hun feedback wordt geluisterd. Waar ze kritisch waren over bepaalde aspecten, geven ze in één adem ook aan dat dit probleem ondertussen al werd aangepakt. Er heerst een groot gevoel van identiteit, eigenaarschap, medeverantwoordelijkheid, zowel bij docenten als studenten. Deze geven aan dat de opleiding veel

participatiemogelijkheden biedt. Er zijn kritische reflecties maar altijd in de marge en steeds vanuit de open reflectieve cultuur die er heerst binnen de opleiding. Dit wordt ook geïllustreerd door de systematische bevragingen via enquêtes en focusgroepen. Dit laat toe om vinger aan de pols te houden en zo nodig snel bij te sturen.

Concluderend meent het panel dat de opleiding beschikt over een programma dat in alle trajecten en op alle campussen een adequate vertaling vormt van de opleidingsspecifieke leerresultaten. De opleiding toont zich sterk in het gebruik van simulatieonderwijs en het toepassen van klinisch redeneren. Op het vlak van internationalisering en de toepassing van blended learning zijn er verdere optimalisaties nodig. De opleiding houdt echter vinger aan de pols bij haar stakeholders wat bijdraagt tot de borging van de onderwijskwaliteit. De opleiding kan beroep doen op een goed uitgebouwd docentenkorps dat zich ontfermt over de studenten. Deze docenten werken campusoverschrijdend samen wat bevorderlijk is voor intervisie op het niveau van de opleiding. Het panel besluit dat de kwaliteit wordt geborgd en kent de score voldoende toe aan generieke kwaliteitswaarborg 2 'Onderwijsleeromgeving'.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerde eindniveau

HET PANEL BEOORDEELT HET GEREALISEERDE EINDNIVEAU VAN HET REGULIERE TRAJECT VAN DE BACHELOR IN DE VERPLEEGKUNDE LOCATIE BRUGGE ALS VOLDOENDE. HET PANEL BEOORDEELT HET GEREALISEERDE EINDNIVEAU VAN HET REGULIERE TRAJECT VAN DE BACHELOR IN DE VERPLEEGKUNDE LOCATIE KORTRIJK ALS VOLDOENDE. HET PANEL BEOORDEELT HET GEREALISEERDE EINDNIVEAU VAN HET REGULIERE TRAJECT VAN DE BACHELOR IN DE VERPLEEGKUNDE LOCATIE ROESELARE ALS VOLDOENDE. HET PANEL BEOORDEELT HET GEREALISEERDE EINDNIVEAU VAN HET WERKSTUDENTENTRAJECT VAN DE BACHELOR IN DE VERPLEEGKUNDE LOCATIE BRUGGE ALS VOLDOENDE. HET PANEL BEOORDEELT HET GEREALISEERDE EINDNIVEAU VAN HET WERKSTUDENTENTRAJECT VAN DE BACHELOR IN DE VERPLEEGKUNDE LOCATIE KORTRIJK ALS VOLDOENDE. HET PANEL BEOORDEELT HET GEREALISEERDE EINDNIVEAU VAN HET WERKSTUDENTENTRAJECT VAN DE BACHELOR IN DE VERPLEEGKUNDE LOCATIE ROESELARE ALS VOLDOENDE.

Bij de start van de huidige vierjarige bacheloropleiding, koos de opleiding om met betrekking tot de **evaluatievormen** geen verplichtingen op te leggen om deze per campus te stroomlijnen. De aanwezige overlegstructuren binnen de opleiding hebben er echter voor gezorgd dat docenten die eenzelfde opleidingsonderdeel onderwijzen afstemming met elkaar zochten. Een groot deel van de evaluatievormen is ondertussen wel al op elkaar afgestemd. Het panel juicht deze positieve evolutie toe, maar moedigt de opleiding aan dit te blijven stimuleren. Het panel meent immers dat gelijkaardige evaluatievormen per zelfde opleidingsonderdeel op een andere campus aangewezen zijn.

De opleiding wil verder inzetten op het exploreren van het gebruik van **geïntegreerd evalueren**. De aanzet is hiervoor reeds gegeven. De studenten waarderen deze evaluatievorm. Hoewel de opleiding al veel aandacht besteedt aan het toetsen, kan ze nog meer inzetten op innoverende evaluatievormen die in lijn zijn met hun sterk onderwijskundig concept dat inzet op authentiek leren, levensecht leren en kritische vaardigheden. Ook de mogelijkheden om digitaal te toetsen kunnen nog verder onderzocht worden. Het panel meent dat de opleiding wel al interessante paden verkend heeft zoals bij het evalueren van het simulatieonderwijs.

De opleiding communiceert de leerdoelen van elk opleidingsonderdeel in de opleidingsfiches. Studenten geven aan dat ze weten waarop ze zullen beoordeeld worden. Het **transparante** systeem waarbij docenten aangeven wat de specifieke leerdoelen zijn bij hun opleidingsonderdeel wordt als een meerwaarde beschouwd.

Het gebruik van **tools** zoals het delen van voorbeeldexamens op Toledo helpt de studenten om zich voor te bereiden. Ook de studiewijzers die bijvoorbeeld in het traject afstandsonderwijs standaard aanwezig zijn, benoemt het panel als een goed praktijkvoorbeeld van de opleiding.

Er is globaal genomen voldoende aandacht voor **feedback**, maar studenten voelen ook de nood om onmiddellijk feedback te krijgen na praktijkexamens. Tijdens de exameninzage na elke semester is er een feedbackmoment

voor praktijkexamens. De studenten die naar het inzagemoment komen krijgen hier wel kwalitatieve feedback op hun praktijkexamens. Het panel suggereert dat de opleiding de vraag van studenten naar onmiddellijke feedback verder opneemt in dialoog met hen.

De **bachelorproef** omvat 10 studiepunten. Het concept en de evaluatie is uniform voor het modeltraject 240 en het brugtraject 150. Studenten die het traject verpleegkunde na vroedkunde volgen, hebben reeds een kwalificatie op niveau 6 in het bezit en worden vrijgesteld voor de bachelorproef. Het panel apprecieert dat sinds dit academiejaar rubrics ontwikkeld zijn voor de evaluatie van de bachelorproef. De bachelorproef bestaat uit twee verschillende finaliteiten van vijf studiepunten. De uitwerking van de eerste finaliteit is in het modeltraject 240 gekoppeld aan de stageplaats van de eerste stageperiode (eerste semester afstudeerfase). De tweede finaliteit wordt uitgewerkt tijdens de tweede stageperiode (tweede semester afstudeerfase). De studenten van het brugtraject 150 werken beide finaliteiten uit in het laatste semester van hun opleiding en doen dit op de eigen werkplek. De eindscore voor het opleidingsonderdeel 'bachelorproef' is het gewogen gemiddelde van beide finaliteiten. Het panel onderzocht een staal aan bachelorproeven en meent dat deze getuigen van een degelijke kwaliteit.

De evaluatie van de **stage** kent verschillende accenten afhankelijk van het traject en de campus. Het panel besteedde tijdens haar bezoek aan de opleiding veel aandacht aan deze stages en besluit dat ze ertoe leiden dat de studenten de vooropgestelde leerresultaten kunnen behalen. De opleiding is er zich bewust van dat ze bepaalde criteria eenvoudiger of meer eenduidig kan formuleren. De opleiding verzamelde hiertoe input bij de docenten. De opleiding start dit academiejaar met de herziening van de evaluatiecriteria gekoppeld aan de aanpassing van haar gedragsindicatoren. Doordat er door de opleiding vanuit wordt gegaan dat studenten binnen de graduaatsopleiding reeds alle domeinen hebben doorlopen, gaan zij tijdens hun bacheloropleiding niet meer op stage op andere werkplaatsen dan deze waar zij op dat moment zijn tewerkgesteld. Het panel twijfelt er niet aan dat de brugstudenten het beoogde eindniveau behalen, maar meent dat de studenten minder diepgaand in contact komen met de verschillende domeinen.

Er is in het modeltraject een duidelijke doorstroom naar **vervolgopleidingen**. Waarom dit duidelijk minder is bij de andere trajecten verdient volgens het panel verdere opvolging van de opleiding. Doorstroom naar vervolgopleidingen is beperkt vanuit de brugopleiding. Deze brugstudenten geven wel aan met meer zelfvertrouwen en competenties af te studeren. Doordat ze niet standaard in contact komen met alle domeinen (tenzij ze hier zelf over onderhandelen met opleiding en werkgever), lijken ze zich vooral verder te specialiseren in hun eigen domein. Globaal genomen stromen studenten van de opleiding voornamelijk uit naar ziekenhuizen. Dit lijkt te maken te hebben met de persoonlijke keuze van de studenten om hun eindstage in het ziekenhuis te doen en het werkveld voornamelijk vanuit die eindstage rekruteert.

Afgestudeerden voelen zich zeer goed voorbereid op de **arbeidsmarkt**. Ook het werkveld geeft aan dat studenten uit de vierjarige opleiding breed geschoold zijn, ook op die domeinen die vroeger tot de afstudeerrichtingen behoorden. Er is tevens bij de afgestudeerden een sterk vermogen tot klinisch redeneren. Het beroepenveld geeft aan dat studenten die de vier opleidingsfasen hebben doorlopen meer onderbouwd zijn en dieper kunnen klinisch redeneren dan de studenten die in het verleden de opleiding bestaande uit drie opleidingsfasen hebben doorlopen. Dit onderbouwt tevens dat de beoogde opleidings specifieke leerresultaten aansluiten bij de actuele eisen uit het beroepenveld. Wel wensen alumni dat de opleiding meer aandacht zou besteden aan het geven van informatie over navormingstrajecten.

Concluderend meent het panel dat de opleiding beschikt over een valide, betrouwbare en transparante manier van toetsen. Op basis van de toetsing kan de opleiding garanderen dat het beoogde eindniveau van de studenten wordt behaald. De bachelorproeven zijn van degelijke kwaliteit. Afgestudeerden zijn goed voorbereid op de arbeidsmarkt. Het panel besluit dat de kwaliteit wordt geborgd en kent de score voldoende toe aan generieke kwaliteitswaarborg 3 'Gerealiseerd eindniveau'.

Eindoordeel

Vermits generieke kwaliteitswaarborg 1 als voldoende wordt beoordeeld, generieke kwaliteitswaarborg 2 als voldoende en generieke kwaliteitswaarborg 3 als voldoende, is het eindoordeel van het regulier traject van de opleiding Bachelor in de verpleegkunde locatie Brugge, conform de beslisregels, voldoende.

Vermits generieke kwaliteitswaarborg 1 als voldoende wordt beoordeeld, generieke kwaliteitswaarborg 2 als voldoende en generieke kwaliteitswaarborg 3 als voldoende, is het eindoordeel van het regulier traject van de opleiding Bachelor in de verpleegkunde locatie Kortrijk, conform de beslisregels, voldoende.

Vermits generieke kwaliteitswaarborg 1 als voldoende wordt beoordeeld, generieke kwaliteitswaarborg 2 als voldoende en generieke kwaliteitswaarborg 3 als voldoende, is het eindoordeel van het regulier traject van de opleiding Bachelor in de verpleegkunde locatie Roeselare, conform de beslisregels, voldoende.

Vermits generieke kwaliteitswaarborg 1 als voldoende wordt beoordeeld, generieke kwaliteitswaarborg 2 als voldoende en generieke kwaliteitswaarborg 3 als voldoende, is het eindoordeel van het werkstudententraject van de opleiding Bachelor in de verpleegkunde locatie Brugge, conform de beslisregels, voldoende.

Vermits generieke kwaliteitswaarborg 1 als voldoende wordt beoordeeld, generieke kwaliteitswaarborg 2 als voldoende en generieke kwaliteitswaarborg 3 als voldoende, is het eindoordeel van het werkstudententraject van de opleiding Bachelor in de verpleegkunde locatie Kortrijk, conform de beslisregels, voldoende.

Vermits generieke kwaliteitswaarborg 1 als voldoende wordt beoordeeld, generieke kwaliteitswaarborg 2 als voldoende en generieke kwaliteitswaarborg 3 als voldoende, is het eindoordeel van het werkstudententraject van de opleiding Bachelor in de verpleegkunde locatie Roeselare, conform de beslisregels, voldoende.

Overzicht goede praktijken

GENERIEKE KWALITEITSWAARBORG 1 – BEOOGD EINDNIVEAU

- De basisprincipes en kernwaarden van de opleiding zijn doorleefd door studenten, docenten en alumni.
- De helder geformuleerde gedragsindicatoren zijn geënt op de opleidingsspecifieke leerresultaten waarbij strikt rekening wordt gehouden met de competenties uit de Europese richtlijn (2013/55/EU).

GENERIEKE KWALITEITSWAARBORG 2 – ONDERWIJSLEEROMGEVING

- Het programma is logisch opgebouwd zonder storende overlap.
- De opbouw van het opleidingsprogramma borgt voor elk traject de zeven domeinen en de acht competenties volgens de Europese richtlijn 2005/36/EG en 2013/55/EU.
- Klinisch redeneren staat centraal in de opleiding en werd zowel horizontaal als verticaal geïntegreerd doorheen de verschillende opleidingsfasen.
- De opleiding kan (inter)nationaal als een voortrekker op vlak van simulatieonderwijs beschouwd worden. Er is uitgebreide expertise aanwezig voor het opstarten en duurzaam implementeren van dit type onderwijs.
- De opleiding slaagt erin om een krachtige leeromgeving voor haar studenten te scheppen. De werkvormen zijn hierbij telkens in lijn met de doelstellingen van het opleidingsonderdeel.
- De opleiding heeft een label dat gebruikt kan worden om leermateriaal dat gescreend werd door ervaringsdeskundigen te markeren.
- De opleiding beschikt over goed ontwikkeld cursusmateriaal in functie van afstandsonderwijs.
- De opleiding schenkt veel aandacht aan begeleiding van stages.
- De inzet van gastsprekers en ervaringsdeskundigen in het docentenkorps en de inschakeling van vrijwillige ervaringsdeskundigen zijn een absolute meerwaarde voor de opleiding.
- De drempel tussen studenten en docenten is laag. Studenten ervaren een open-deur-cultuur waarin ze snel terecht kunnen bij docenten om vragen te bespreken. Dit laat toe om vinger aan de pols te houden en zo nodig snel bij te sturen.
- Er heerst een groot gevoel van identiteit, eigenaarschap, medeverantwoordelijkheid en mensgerichtheid zowel bij docenten als studenten. Deze hebben vele participatiemogelijkheden.
- De professionalisering van en de systematische functioneringsgesprekken met de docenten alsook de vele informele en formele gesprekken met de opleidingshoofden dragen bij tot een sterk gemotiveerd en professioneel team.

GENERIEKE KWALITEITSWAARBORG 3 – GEREALISEERD EINDNIVEAU

- De opleiding gebruikt tools zoals studiewijzers. Ze deelt ook voorbeeldexamens op Toledo.
- Afgestudeerden voelen zich zeer goed voorbereid op de arbeidsmarkt.

Overzicht aanbevelingen

GENERIEKE KWALITEITSWAARBORG 1 – BEOOGD EINDNIVEAU

- Stoel de actualisatie en verfijning van gedragsindicatoren op internationale lectuur en toets deze verder af bij alle stakeholders.

GENERIEKE KWALITEITSWAARBORG 2 – ONDERWIJSLEEROMGEVING

- Integreer 'duurzaamheid in het handelen' explicieter in het curriculum.
- Versterk de integratie van wetenschappelijke vaardigheden doorheen het programma.
- Integreer nog meer bestaande projecten, zorginnovatie en labs in het aanbieden van onderwerpen voor de bachelorproeven.
- Geef studenten meer opties om de technische vaardigheden te oefenen onder supervisie alvorens op stage te vertrekken.
- Overweeg verdere investering in het reeds hoogstaand simulatieonderwijs.
- Monitor studententevredenheid in het LiveLab.
- Stuur de invulling van het opleidingsonderdeel 'Emerging Technologies' in samenspraak met alle stakeholders bij.
- Zorg voor een meer uniforme manier van berichtgeving omtrent nieuwe materialen of taken op Toledo.
- Bewaak dat geen overbodige materialen worden aangekocht en stel zo mogelijk materiaal bij voorkeur online ter beschikking van studenten.
- Zet structureler in op blended learning.
- Bied studenten brugonderwijs al dan niet optioneel een heropfrissingscursus aan.
- Onderzoek de inzet van dezelfde stagebegeleiding in het afstandsonderwijs als het regulier programma.
- Monitor op korte termijn de drop-out in het afstandsonderwijs.
- Versterk de doelgerichte communicatie rond internationalisering.
- Bewaak de werklast van docenten door campusoverschrijdend te werken.
- Geef meer aandacht aan info over navormingstrajecten aan alumni.

GENERIEKE KWALITEITSWAARBORG 3 – GEREALISEERD EINDNIVEAU

- Zet verder in op het uniformiseren van het toetsen over de campussen heen.
- Zet nog meer in op innoverende evaluatievormen die in lijn zijn met het onderwijskundig concept dat inzet op authentiek leren, levensecht leren en kritische vaardigheden.
- Onderzoek waarom studenten die het modeltraject niet volgen beperkt doorstromen naar vervolgopleidingen.

BIJLAGEN

Bijlage 1 Aanvraag opleidingsbeoordeling: basisgegevens over de opleiding

Naam van de instelling	Katholieke Hogeschool VIVES Noord
Adres, telefoon, e-mail, website instelling	Xaverianenstraat 10 8200 Brugge
Naam, functie, telefoon, e-mail contactpersoon	Michèle Inghelbrecht Coördinator kwaliteitszorg studiegebied verpleegkunde en vroedkunde michele.inghelbrecht@vives.be 0496 67 44 11
Naam opleiding (graad, kwalificatie)	Bachelor in de verpleegkunde
Afstudeerrichtingen	Niet van toepassing
Opleidingstrajecten	Reguliere trajecten Traject voor werkstudenten
Niveau en oriëntatie	Professioneel gerichte bachelor
(Delen van) studiegebied(en)	Gezondheidszorg
Onderwijstaal	Nederlands
De vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden	Brugge
Studieomvang (in studiepunten)	240

Naam van de instelling	Katholieke Hogeschool VIVES Zuid
Adres, telefoon, e-mail, website instelling	Doorniksesteenweg 145 8500 Kortrijk
Naam, functie, telefoon, e-mail contactpersoon	Michèle Inghelbrecht Coördinator kwaliteitszorg studiegebied verpleegkunde en vroedkunde michele.inghelbrecht@vives.be 0496 67 44 11
Naam opleiding (graad, kwalificatie)	Bachelor in de verpleegkunde
Afstudeerrichtingen	Niet van toepassing
Opleidingstrajecten	Reguliere trajecten Trajecten voor werkstudenten
Niveau en oriëntatie	Professioneel gerichte bachelor
(Delen van) studiegebied(en)	Gezondheidszorg
Onderwijstaal	Nederlands
De vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden	Kortrijk, Roeselare
Studieomvang (in studiepunten)	240 (vanaf academiejaar 2016-2017)

Bijlage 2: Beknopte biografie van de panelleden

Bart Coigniez behaalde na zijn bachelor Verpleegkunde (1992) zijn master in de medisch-sociale Wetenschappen, optie Beheer en Beleid in gezondheidsinstellingen aan UGent in 1995. Zijn masterproef bestond uit een literatuuronderzoek en een longitudinale studie omtrent geneesmiddelengebruik bij opname en ontslag op een dienst Geriatrie. Hij combineerde zijn masteropleiding met een deeltijdse functie als verpleegkundige op acute Geriatrie in het AZ Sint-Lucas te Gent. Na de masteropleiding startte hij als diensthoofd verpleging in het woonzorgcentrum Vincenthof te Oostakker. Daar groeide hij door tot algemeen directeur en realiseerde hij naast talrijke nieuwbouwprojecten ook de implementatie van Prezo ifv kwalitatieve zorg, leven, wonen en werken. Vincenthof was het eerste woonzorgcentrum in Vlaanderen waar een leerwerkplaats voor studenten verpleegkunde plaatsvond. Tussen 2014 en 2016 was hij als operationeel directeur Vlaanderen actief in een grote internationale groep van woonzorgcentra en was hij o.a. verantwoordelijk voor de opening van 6 nieuwe woonzorgcentra. Vanaf 2016 werkt hij als zelfstandig consultant, interimmanager en operator in de gezondheidszorg en combineert hij verschillende opdrachten vanuit zijn opgebouwde expertise. Gedurende de hele loopbaan werkte hij intens samen met de opleidingen verpleegkunde. Hij doceert gastcolleges in vakkennis- en managementdomeinen. Hij zet zich reeds vele jaren actief in voor de promotie van het verpleegkundig beroep en opleiding. In 2013-2014 was hij reeds voorzitter van de parallelle visitatiecommissie Verpleegkunde.

Mieke Deschodt is verpleegkundige en doctor in de Biomedische Wetenschappen aan de KU Leuven. Momenteel is ze docent aan de onderzoeksgroep Geriatrie en Gerontologie van het Departement Maatschappelijke Gezondheidszorg aan de KU Leuven en deeltijds stafmedewerker aan het Competentiecentrum Verpleegkunde van UZ Leuven. Ze is fellow van de European Academy of Nursing Science en de American Geriatrics Society en is lid van de Belgische Vereniging voor Geriatrie en Gerontologie. Ze is ook bestuurder van Wit-Gele Kruis Vlaams-Brabant. Haar onderzoeklijn focust op de ontwikkeling, implementatie en evaluatie van innovatieve verpleegkundig geleide zorgmodellen voor kwetsbare ouderen. In 2015 leidde ze een onderzoeksproject in opdracht van het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg (KCE) betreffende comprehensieve zorg voor gehospitaliseerde ouderen en van 2016 tot 2020 was ze hoofdonderzoeker van G-COACH 'geriatisch co-management voor cardiologische patiënten in het ziekenhuis' aan KU Leuven. Van juli 2017 tot december 2020 was zij deeltijds postdoctoraal onderzoeker aan het Instituut voor Verpleegwetenschappen aan de Universiteit van Basel waar ze het INSPIRE project leidde betreffende de implementatie van een verpleegkundig geleid geïntegreerd zorgmodel voor thuiswonende ouderen in kanton Baselland. Ze was er ook verantwoordelijke voor de 'Scientific Writing', 'Proposal Writing' en 'Public Health' cursussen. Prof. Deschodt is daarnaast ook betrokken als internationaal consultant bij het Health for All Project (HAP) in Albanië betreffende de ontwikkeling en implementatie van een Master in Family Health Nursing in Tirana.

Tammy Schellens is doctor in de pedagogische wetenschappen en is verbonden als professor aan de vakgroep onderwijskunde van de Universiteit Gent. Naast lid van de Raad van Bestuur van de UGent is ze ook op centraal niveau als opdrachthouder aangesteld waarbij ze de universiteitsbrede implementatie van activerend leren ondersteunt. Zij heeft een onderwijsopdracht voor de opleidingsonderdelen "didactische werkvormen" (derde bachelorjaar) en "Onderwijstechnologie" (eerste masterjaar) binnen de opleiding pedagogische wetenschappen; zij is ook verantwoordelijk voor een aantal vakken in de educatieve master (vakdidactiek gedragswetenschappen en vakdidactiek psychologie en pedagogische wetenschappen). Als hoofd van de onderzoeksgroep Edum@st (Education, Media, Assessment, STEM & Technology) richt haar onderzoek zich vooral op innoverende didactische werkvormen, nieuwe vormen van assessment en technologie ondersteund onderwijs.

Bert Boonen zit in zijn derde jaar Bachelor in de Verpleegkunde aan de UCLL. Hij focuste zich dit academiejaar vooral op zijn stage Verpleegkunde en een engagement in de studentenraad.

Bijlage 3: Bezoekschema

start	einde	30 november 2021
10:00	12:30	intern beraad + lunch
12:30	13:30	opleidingsverantwoordelijken
13:30	14:00	intern overleg
14:00	15:30	studenten
15:30	16:00	intern overleg
16:00	17:30	docenten
17:30	18:15	intern overleg
18:15	19:15	alumni en beroepenveld
19:30		avondmaal

start	einde	1 december 2021
9:00	9:45	onderwijsondersteuners
9:45	10:45	bezoek faciliteiten
10:45	11:45	spreekuur
11:45	13:45	middagmaal + intern overleg
13:45	15:15	opleidingsverantwoordelijken
15:15	16:00	afsluitend beraad
16:00		mondelijke rapportering

Bijlage 4: Bestudeerde documenten

Zelfevaluatie-rapport

Managementstructuur van VIVES

Facts & Figures campus Brugge, Kortrijk en Roeselare

Organisatiestructuur studiegebied verpleegkunde en vroedkunde

Overzicht materiaal beschikbaar via de Toledo-community 'Visitatie verpleegkunde'

VIVES-visie op verpleegkunde

Domeinspecifiek Leerresultatenkader (2012 en 2017)

VIVES-visie op complexe zorgsituaties in de verpleegkunde

Leerresultaten en gedragsindicatoren

Concordantiematrix domeinen en competenties

VLHORA afsprakenkader bacheloropleidingen verpleegkunde

Opleidingsprogramma modeltraject 240 - starters 2020-2021

Overzicht verbredende en verdiepende keuzevakken 2021-2022

Opleidingsprogramma modeltraject 240 AO - starters 2020-2021

Opleidingsprogramma brugtraject 150 - starters 2020-2021

Opleidingsprogramma verpleegkunde na vroedkunde 120 - starters 2020-2021

Spreiding en invulling van de stage in het modeltraject 240

Overzicht alternatieve stageconcepten

Overzicht opvolging aanbevelingen visitatiecommissies

Het elektronisch leerplatform (Toledo)

Leer- en evaluatiemateriaal van de opleiding

bachelorproeven

Beeldmateriaal van de infrastructuur van de campussen

Bijlage 5: Samenvatting

VIVES organiseert de opleiding Bachelor in de verpleegkunde in Brugge, Kortrijk en Roeselare. De opleiding biedt op elke campus meerdere trajecten aan. De opleiding beschikt tevens over een traject voor werkstudenten.

De opleidingsspecifieke leerresultaten zijn gepast geformuleerd, in overeenstemming met het Vlaamse kwalificatieraamwerk, de actuele eisen vanuit het beroepenveld en het internationale vakgebied. De opleidingsspecifieke leerresultaten zijn vertaald in heldere gedragsindicatoren. De opleiding wil deze verder verfijnen. Dit kan best gebeuren in nauw overleg met stakeholders. De CANMEDS-rollen kunnen als leidraad gebruikt worden bij het herformuleren van de gedragsindicatoren. De opleiding betreft het werkveld en andere stakeholders structureel. Allen zijn goed bekend met de opleidingsvisie.

De opleiding beschikt over een programma dat in alle trajecten en op alle campussen een adequate vertaling vormt van de opleidingsspecifieke leerresultaten. De opleiding toont zich sterk in het gebruik van simulatieonderwijs en het toepassen van klinisch redeneren. Op het vlak van internationalisering en de toepassing van blended learning zijn er verdere optimalisaties nodig. De opleiding houdt echter vinger aan de pols bij haar stakeholders wat bijdraagt tot de borging van de onderwijskwaliteit. De opleiding kan beroep doen op een goed uitgebouwd docentenkorps dat zich ontfermt over de studenten. Deze docenten werken campusoverschrijdend samen wat bevorderlijk is voor intervisie op het niveau van de opleiding.

De opleiding beschikt over een valide, betrouwbare en transparante manier van toetsen. Op basis van de toetsing van de opleiding garanderen dat het beoogde eindniveau van de studenten wordt behaald. De bachelorproeven zijn van degelijke kwaliteit. Afgestudeerden zijn goed voorbereid op de arbeidsmarkt.

Het eindoordeel van de opleiding Bachelor in de verpleegkunde, met inbegrip van alle trajecten en locaties is voldoende.